

BÉKÉSI ÚJSÁG

Az etnikai hovatartozás nem bélyeg

Munkám során sokféle emberrel találkoztam, köztük romákkal is. Ami általánosan jellemző minden embernél aki munkát állást keres, hogy minél hamarabb szeretne elhelyezkedni és dolgozni. Sajátosságként jellemző a romáknál, hogy a munkába álláshoz kevesen rendelkeznek megfelelő végzettséggel. Az elutasítást pedig sokan úgy élik meg, hogy azért nem alkalmazzák őket mert „cigányok”. Ezzel kapcsolatban az a véleményem, hogy sajnos előfordul ilyen is, de nem ez a jellemző. Sokkal inkább egyfajta kisebbségi érzés, ami bénítóan hat ezekre az emberekre. Ugyanis meggyőződésem, hogy az etnikai hovatartozás nem bélyeg, csak azoknak, akik magukra vállalják. Ugyanis ugyanilyen elutasításban részesülnek a csökkent munkaképességű, mozgáskorlátozott, 50 év feletti emberek is. Azért merem ezt mondani, mert magam is átéltem. Tudomásul kell venni mindenkinek felvállalva saját helyzetét és állapotát, hogy olyan világban élünk, ahol nem adnak ingyen semmit, sőt ahhoz hogy értékes érteknék tekintsenek, először

Kiss József,
munkaerő-piaci tanácsadó

nekem kell bizonyítani, ha kell a tanulás, szakmai képzés árán, hogy igenis értékes vagyok és képes vagyok eleget tenni azoknak az elvárásoknak, amelyek felém irányulnak. Tudom ezt nehéz tudomásul venni, de nem a körülmények fognak az én elvárásaimhoz alakulni még akkor is ha „cigány”, vagy egyéb „hátrányos helyzetű” vagyok. Legalább is akkor, ha dolgozni akarok, és még mindig csak a magam részét tettem meg. Ami nem garancia arra, hogy sikerül, de legalább ami rám tartozik meg tettem, és ez már nem semmi!

nekem kell bizonyítani, ha kell a tanulás, szakmai képzés árán, hogy igenis értékes vagyok és képes vagyok eleget tenni azoknak az elvárásoknak, amelyek felém irányulnak. Tudom ezt nehéz tudomásul venni, de nem a körülmények fognak az én elvárásaimhoz alakulni még akkor is ha „cigány”, vagy egyéb „hátrányos helyzetű” vagyok. Legalább is akkor, ha dolgozni akarok, és még mindig csak a magam részét tettem meg. Ami nem garancia arra, hogy sikerül, de legalább ami rám tartozik meg tettem, és ez már nem semmi!

Küldetése a népe megfestése

A Békésen élő cigány festőművésznő 1968-ban született. Három gyermek édesanyja. Milák Brigitta reméli: hatalmas méretű munkái örömmel tölti el a cigányok szívét. A remény színeivel dolgozik, mert titokban arra vágyik, hogy a cigányok békéljenek meg egymással és bontsák le az egymástól minket elválasztó súlyos falakat.

Brigittáról készítettek már interjúfilmet is, melyben művészi példaképeiről, többek között Vágréti Jánosról tesz említést. Ő volt az a művész, „aki felnyitotta a szemét, hogy a cigányságról kell festenie. Ez az ő küldetése”. Milák Brigitta azóta szinte kizárólag olyan témájú képeket készít, amelyek népe múltját, vándorlásait, kézművességeit, hitéletét mutatja be. Rendszerint óriási méretű festményeken fejezi ki művészi mondanivalóját. A művész témái ehhez mérten hol eposzi méretű, nagy mesélőkedvel a cigányság eredetmitoszait feldolgozó színes történet-és képfolyamok, hol meg monokróm, egy-egy témára koncentráló, tematikus láncra fűzött grafikai sorozatok, amilyenek a most bemutatott, hagyományos cigány foglalkozásokat megörökítő rajzok. Brigitta műveiben gondolt fordít a még élő vagy elfeledett foglalkozásokat, és nagy apróléssal rögzíti

Gyermekei volt óvodájában, kikapcsolásként és felkérésre óriás strucctojásokat szokott festeni húsvét közeledtével (archív felvétel)

őket kisebb fatáblákon, ugyanakkor sajátosan elegyíti bennük az életképi és a karakterábrázoló mozzanatokot is. A Teknőváj, a Házaló kereskedő stb. „időtlen” cigány foglalkozásokat. Brigi

nem egy esetben az ötvenes-hatvanas éveket idézi fel, a reprezentatív pillanatokot választja képei témájaként, amelyeken felismerhetően tűnik át a fénykép használata (Elfelejtett tüzek). A művésznő bevallotta, hogy

kapcsolódik össze, ahol első megközelítésben a cigányság sorsa Jézus szenvedéstörténetével együtt jelenik meg. Az alkotó, Milák Brigitta hozzátette, hogy boldog, hiszen körülbelül tíz éve foglalkozik festéssel.

családi fotóik állnak a rajzok és festmények háttérében, amelyeket sokszor grafikus jellegük is összekapcsol. Ám úgy tűnik, az összes képi és tematikus inspiráció egyetlen program képen

Képeit bemutatták Európa számos országában, több közülük a budapesti Néprajzi Múzeum tulajdonában van. Büszke rá, hogy alkotótársakra talált négy író, költő személyében.

Hagyományörző cigánybál Békésen

A Békési Cigány Kisebbségi Önkormányzat idén márciusban is megrendezte a hagyományos cigánybált az Eötvös József Általános Iskolában. A rendezvényre megtelt az intézmény ebédlője, közel kétszázan vettek részt az eseményen. Az asztalokra ízletes marhapörkölt került, a jelenlévők meglegedésére. A cigánybál programja jól

illeszkedett a február végi farsangi mulatságok sorába. A tombolahúzás és tradicionális bálkirálynő választás csak fokozta az egyébként is igen jó hangulatot. A bál szépének ezúttal a zsűri Flóra Katalint (jobb alsó képünkön) választotta. A résztvevők nagy része a hivatalos program befejezése után reggelig ropta a táncot.

Olvasói levél

ELÉG VOLT BELŐLÜK!

Elnézését kérem a szerkesztőnek, de mint cigány úgy gondoltam irbatok a Roma Oldalnak a vélt sérelmeimről.

Hallom, hogy túl sok a rokkantnyugdíjas, le kell venni a nyugdíját több százezer beteg embernek, mert nem bírja a költségvetés. De hát éljen meg a kormány 23 ezer forint szociális járadékból?! Látja kérem erről kell írni! Csak egy példa röviden: 55 éves vagyok, 28 évet dolgoztam, már tíz éve 67 százalékos rokkant nyugdíjas vagyok, ha leveszik, hova menjek korommal, állapottal dolgozni? Vagy az ingyenes gyógyszerek: mind hazugság – nincsenek ilyenek. A szív- és keringési betegségek, a cukorbetegség gyógyszerei a duplájára emelkedtek, mindenért fizetni kell. Azok, akik rendelkeznek közgyógyellátási igazolvánnyal, semmit nem érnek vele, ugyanis havonta módosítják a gyógyszerek listáját. A szegénység, a nyomor, a kilátástalanság a jellemző. Ez a mai Magyarországnak. Részemről az MSZP-ből, az ígéretekből elég volt! Négy éve mikor a szavazatom kellett, mindenben segítettek csak szavazzak rájuk, nos utána négy évig nem törődtek a problémáimmal. Ide-oda küldtek, a gondom-bajom maradt. Rájuk szavazzak? Hát várhatják.

Bodor Mihályné

Szerkesztőségünk nem feltétlenül azonosul a hozzánk eljuttatott levelek tartalmával.

Ígérni, azt tudnak!

ÍGÉRETEK:

MUNKÁK

„Elősegítjük 300-400 ezer új munkahely létrehozását.”

„30 órára csökkentjük a heti munkaidőt.”

„Járuelkfedvezménnyel ösztönözzük 50 éven felüli férfiak és a 45 éven felüli nők újrakezletőztetését.”

„A kormány a 1b-járuelköt 25 százalékra csökkentti.”

ADD

„Bevezetjük a 13-25-40 százalékos adókedvezőket.”

„Csökkentjük az adókat.”

CNALÁD

„Megőriztük az elmúlt évek családtámogatási rendszerének eredményeit.”

TELJESZTÉK

„A szívbetegek gyógyulási esélyeinek javítása érdekében bővítettük a szívkatéteres laboratóriumok hálózatát.”

„Ingyenestesszük a szív- és érrendszeri megbetegedések, valamint a csontritkulás kezelésére szolgáló gyógyszereket.”

„Megállítjuk a gyógyszerköltségek növekedését.”

„Rendbe rakjuk az elavult kórházi épületeket.”

„Négyévente minden ápolónak egy évi bérrével egyenlő hűségjutalmat adunk.”

GÁZ

NEM LESZ GÁZ-ÁR-É-ME-LÉS.”

OKTATÁS

„A középkiskolai bizonyítvány mellé ingyenesen megszereshető lesz a nyelvvizsga, a gépjárművezetői jogosítvány és a számítógép-használói bizonyítvány.”

„Minden diák ingyen utazhat vonaton és távoltsági autóbuszon lakóhelye és iskolája között.”

„Az alapfokú oktatás első nyolc évében ingyenes lesz a tankönyv.”

„10 ezer új kollégiumi férőhelyet létesítünk.”

FIZETETT POLITIKAI HIRDETÉS

TELJESÍTETTÉK?

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

NEM

A cigány zenélés és éneklés mestersége

ÖRÖKLÖTT TEHETSÉG, SZÜLETETT RITMUSÉRZÉK, TOVÁBB ÉLŐ HAGYOMÁNYOK

A zenész cigányok magukat „úri” cigánynak tartják. Önmagukat romának, kohánynak nevezik. Az autentikus cigány népzene napjainkban már ritkábban játszik, egyre inkább teret hódít az újabb keletű népies magyar műzene, amit a nem cigány lakosság cigányzeneként ismer. (A Hosszú Deák Bill Gyula írta, bár azt sokan cigány mulatók zeneként

tartják számon.) Sőt, a világ számos részén a zeneileg műveletlen közönség a cigányzenét véli magyar népzenevének. Hangszereik a hegedű, cimbalom, klarinét, nagybőgő, brácsa. Az oláhigányok általában csak maguknak muzsikálnak, hangszereik a tambura, a citera, és ritmuskíséretnek kanalak, kanna, buffogtatás, illetve szájbőgős és a divatos. Ők játsszák a valódi cigány népzene. A ci-

gány népzene nagyon is különbözik attól, amit a cigányzenészek a zenés szórakozóhelyeken játszanak.

Európa nagyobbik részében ma már fontosnak tartják, hogy a kis népek is megőrizhessék a maguk kultúráját, zenéjét, hagyományát, nyelvét, így gazdagítva a világ kultúráját. A különböző iskolák mindenhol a nagy kreatív zenei egyéniségekhez kötődnek. Minden nép

meghatározza a maga kiválóságát, így beszélhetünk a brit szaxofonosokról, a francia gitárosokról, az amerikai néger zene legkülönbözőbb műfajairól. Magyarországon itt a cigányzene. Vajon mi indítja el az embereket az álláspontot, hogy megkeressék a gyökereiket, azonosságot vállaljanak egy néppel, tovább vigyék annak hagyományait őrözték zenéjét, kultúráját?

A közelmúltban Békés megyében, Sarkadon járt Farkas Flórián. A Lungo Drom elnöke elképzeléseitől, a legfontosabb problémákról, és megoldási javaslatairól tájékoztatta a megye cigány vezetőit.

Hétszázézeres bírság

Hétszázézer forint pénzbírságot ról ki az Egyenlő Bánásmód Hatóság egy álláshirdetőre, mert a munkára jelentkező romát származása miatt utasította el. A hatóság közölte: a vizsgálat szerint az állásra jelentkező megfelelt a feltételeknek, mégsem alkalmazták, mert a telefonbeszélgetés során közölte, hogy roma származású. A kérelmező képviselője úgynevezett teszteléses eljárást folytatott le, majd annak eredményeként fordult a hatósághoz, amely ezt követően igazat adott a panaszosnak.

Kishírek a roma világból

KOSSUTH-DÍJASOK

A Kossuth-díjat az Országgyűlés 1948-ban 1848. március 15-e centenáriuma alkalmából alapította. Az idei március 15-én nemzeti ünnepünkön a Magyar Köztársaság elnöke – a miniszterelnök előterjesztésére – többek mellett két cigány előadóművészt is: Bangó Margitot és Boross Lajost Kossuth-díjjal jutalmazott az 1848-1849-es forradalom és szabadságharc kezdetének, a modern parlamentáris Magyarország megszületésének napja alkalmából.

AZ ÍGÉRETEK MARKÁBAN.

Medgyessy Péter 2002-ben azt mondta, hogy azok a jogok, amiket az előző kormány ideje alatt a családok szereztek, számára „szentek és sérthetetlenek”. A családtámogatási formának a bővítését ígérte. Ezek után a Gyurcsány-kormány az elmúlt

év végén a gyerekek után járó adókedvezményt megszüntette. Arra hivatkozva, hogy ezt csak a gazdag családok tudták igénybe venni, holott a Fidesz vezette kormány ideje alatt a gyermeket nevelő családok 85 százaléka ezt igénybe tudta venni.

ORSZÁGOS LISTÁN

Farkas Flórián újabb négy év bizalmat kapott a Fidesztől. A Lungo Drom országos elnöke, aki a Fidesz színeiben immár negyedik éve koptatja az Országgház padsorait, a 15. hely birtokosává vált a Fidesz országos listáján. Így minden bizonyos újabb négy évet tölthet a patinás épület falai között.

DÖNTŐS ROMA FILMEK

Két roma film is döntős az idei Kamera Hungária Televíziós Műsorok Fesztiválján. Mindkét alkotás rendezője az a Kovács

János, aki tavaly a szlovákiai éhséglázadárról forgatott filmjével az oknyomozó riport kategória fődíjasa lett.

TISZTUL A HAZAI ROMA-KÉP?

Pécsett befejeződött a két éves hazai „cigánykutató”, amely a magyarországi romákkal kapcsolatos előítéletek oldását volt hivatott megalapozni. A rá épülő médiakampány eredményei meggyőzőek.

SZAFFI BEÁS NYELVEN

Szaffi történetét ezentúl beásnyelven is olvashatják az érdeklődők.

Botsinkay Jónást, a háta mögött minden ember „cigánybáró”-nak nevezi.

Több hónapnyi megfeszített munka után, a Miniszterelnöki Hivatal roma ügyekért felelős államtitkársága támogatásával adták ki Jókai Mór: Cigánybáró című írásának beás nyelvű fordítását.

A LÁNCOLAT VÉGÉN

Száz roma cég közül alig kettő jut tartósan megrendeléshez. „Nem férünk hozzá a munkákhoz” – panaszozzák a cégvezetők.

A KULTÚRA MEGŐRZÉSE

Magyarország bekapcsolódott az európai cigányság kultúrájának megőrzéséért indított nemzetközi programba; a „Roma/cigány jelenlét Európa zenéiben” című projektben való részvételről szóló megállapodást nemrégiben írták alá Budapesten.

ÉRDEMI EREDMÉNYEK

A cigányság a rendszerváltás időszakát élte – vélekedik Farkas Flórián. A Fideszrel szövetséges Lungo Drom elnöke a Stopnak adott interjújában kifejtette: csak az Orbán-kormány ért el érdemi eredményeket a magyarországi romák integrálásának területén, és meglátása szerint nem igaz az a sztereotípiák, hogy a cigányság a baloldali és liberális ideológia híve.

Esélytelenül...

A NŐK ÉS AZ ASSZONYOK AZONOS LEHETŐSÉGET KÉRNEK

Lakatos Gyula

túl korai család alapítás sem mindig jó megoldás hosszú távon.

A roma társadalomban a családok elszegényedése miatt egyre elviselhetetlenebb terhet jelent az asszonyoknak a életfenntartás biztosítása. A cigány nők és asszonyok is részt kérnek a közéletből, munkát és a többségi társadalommal azonos lehetőségeket szeretnének.

Nem a segélyezés, az alacsony szintű társadalommal egyenrangú élelelethetőségek megteremtése a cigányság feléledésének záloga (például munkakapcsolat). Az elmúlt időszak alatt drasztikusan emelkedett a munkanélküliség és ez fokozottan érinti a

roma családokat. A cigányság mindig is büszke nép volt, ne adjuk el a jövőnk, a gyermekeink jövőjét üres ígéretekért!

Sajnos nem sokat segített a helyzeten az ÁFA-csökkentés, mint ahogy nem igazán javított a helyzeten a családi pótlék duplára emelése sem, mivel közben megszünt több egyéb szociális juttatás is, például a rendszeres gyermekvédelmi támogatás. Így főként a jövedelemmel nem rendelkező bárom vagy annál több gyermeket nevelő szegény családok, vagyis a romák jelentős része, kevesebb pénzből él. A lakással rendelkező családok is rosszabb helyzetben élnek, hiszen a lakásfenntartás, a rezszi költségei – villany, gáz – az elmúlt négy évben drasztikusan emelkedtek. A lakásfenntartás költségeit is elviselhető szinten kellene tartani! A munkakapcsolat alatti drasztikusan emelkedett a munkanélküliség és ez fokozottan érinti a cigányság felemelkedését.